

Kuntaliiton toimintasuunnitelma 2024

Strategiassa asetetut painopisteet ja teemat 2023-2026

UUDET KESTÄVÄT KUNNAT JA KAUPUNGIT

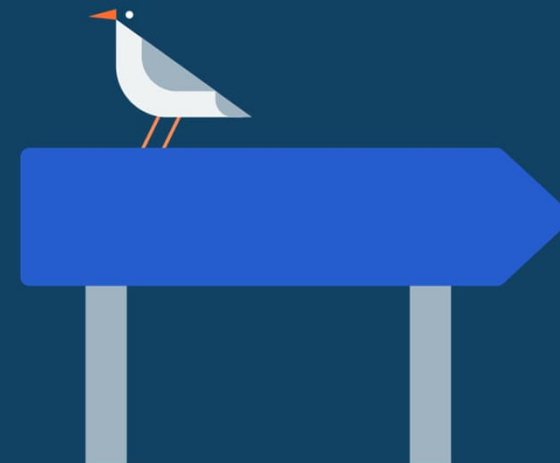
Strategiassa asetettu vaikuttavuustavoite 2023–2026

Uudistuvat kunnat ja kaupungit tunnistavat omat vahvuutensa ja luovivat menestyksekkäästi yhdessä kuntalaisten ja yhteistyökumppaniensa kanssa muuttuvassa toimintaympäristössä. Tulevaisuuden kunnat ovat elinvoimaisia, hiilineutraaleja, kriisinkestäviä, kansainvälisiä ja kielellisesti kestäviä.

Uusi valtionohjaus mahdollistaa erilaistuvien kuntien ja kaupunkien uudistumisen ja vaikuttavan toiminnan. Kuntien itsehallintoa on vahvistettu, tehtävien yksityiskohtaista sääntelyä kevennetty ja kuntakokeilut mahdollistettu.

UUDET KESTÄVÄT
KUNNAT JA
KAUPUNGIT

Toimenpiteemme 2024

Kunta-valtiosuhteen uudistaminen

Vaikutamme lainsäädännön tavoiteohjauksen vahvistamiseksi, lainsäädännön normien purkamiseksi sekä lakikokeilujen mahdollistamiseksi toimimalla vahvana valtion kumppanina normien keventämishjelmassa.

- Edistämme kansallisen normiohjauksen ja EU:sta tulevan normiohjauksen jatkuvaa seurantaa osana normien keventämishjelmää tai KUTHANEK työskentelyä tai jollain muulla tavoin.
- Edistämme sektoriministeriöiden ja kuntien välistä yhteistä valmistelua
- Kannustamme kuntia aktiivisuuteen ja tuemme kuntien luottamushenkilöitä, eri sektoreiden henkilöstöä ja viranhaltijajohtoa lakikokeilujen toteuttamisessa ja toimintatapojen uudistamisessa norminpurkujen jälkeen.
- Tuemme kuntien ja valtion välisen luottamuksen ja aidon vuoropuhelun rakentumista.
- Vaikutamme kuntanäkökulman kytkemiseksi osaksi hallituksen Kansallinen Yhteinen, kukoistava Suomi -tulevaisuustyötä

Kuntakäsityksen moninaisuus

UUDET KESTÄVÄT
KUNNAT JA
KAUPUNGIT

Toimimme vahvana kumppanina yhtenäiskuntamallista luopumiseen liittyvässä työssä ja edistämme järjestämisvastuukokeiluja osana normien keventämishjelmää.

- Vahvistamme kaupunkien kasvu- ja toimintaedellytyksiä sekä pidämme esillä pienten ja keskisuurten kuntien ja kaupunkien erityistarpeita

Toimivat yhdyspinnat

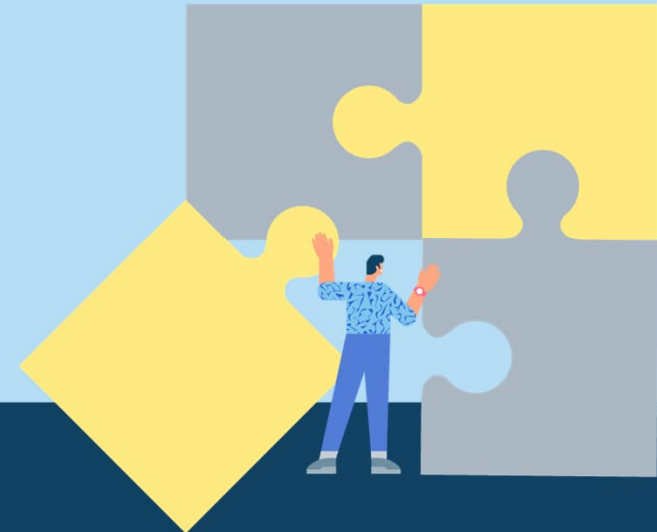
UUDET KESTÄVÄT
KUNNAT JA
KAUPUNGIT

Rakennamme toimivia yhdyspintoja kuntien ja hyvinvointialueiden välille

- Tuemme kuntien ja hyvinvointialueiden yleisten yhteistyörakenteiden muodostumista sekä toiminnan, yhdyspintakohtaisten rakenteiden ja toimintamallien muodostumista ja toimivuutta sekä yhdessä tekemisen toimintakulttuuria.
- Seuraamme yhteistyön kehittymistä ja pidämme yllä ajantasaista tilannekuvaa yhteistyöstä
- Vahvistamme yhteistyötä yhdyspintojen kehittämisessä eri ministeriöiden kanssa (STM, TEM, SM, OKM ja VM).

Tuemme kuntien ja hyvinvointialueiden välistä joustavaa **tehtävien jakoa**.

- Työstämme aluepilottien kanssa yhteisiä strategisen johtamisen toimintamalleja

Kestävä rahoitus

Tuemme rahoitusjärjestelmän laaja-alaista uudistamista

- Lisäämme ymmärrystä rahoitusjärjestelmän uudistamistarpeista ja vaikutuksista ja osallistamme laajasti kuntakenttää valmisteluun.
- Tuotamme tietoa ja annamme asiantuntemusta valmistelun ja onnistumisen tueksi itse ja tarvittaessa yhteistyössä tutkimustahojen kanssa.

Edistämme rahoitusperiaatteen toteutumisen varmistamista lainsäädäntöhankkeissa

- Tuotamme tietoa kuntien talouden tilasta sekä arvioimme mahdollisten muutosten vaikutuksia kuntatalouteen.
- Valvomme kuntien etua perusopetuksen järjestämisen ja elinvoimaisten kuntien kriteeristön luomisessa

Edistämme vaikuttavuuskannustimien sisällyttämistä kuntien ohjaamiseen

- Edistämme vaikuttavuuskannustimia erityisesti digitalisaation edistämisessä, ilmastonmuutoksen torjumisessa sekä kestävässä kehityksessä

Muutoksessa menestyminen ja johtaminen

UUDET KESTÄVÄT
KUNNAT JA
KAUPUNGIT

- Tuemme kuntia toimintatapojen uudistamisessa ja kokeilujen johtamisessa
- Tuemme kuntia sopeutumaan muuttuvaan toimintaympäristöön verkostoprojektein ja tuomalla niiden johtopäätöksiä kuntien strategisen johtamisen tueksi
- Vaikutamme siihen että hallitusohjelman inhouse-linjauksiin liittyen tehdään vahvat esiselvitykset ja vaikutusanalyysit
- Edistämme kuntien edun ja näkökulmien huomioimista julkishallinnon kokonaisvaltaisessa digikehittämisessä
- Vahvistamme kuntajohdon kyvykkyyttä edistää digitalisaatiota osana kunnan strategista johtamista

- Edistämme tiedon yhteen toimivuutta ja vaikutamme siihen liittyvään kansalliseen ja EU-lainsäädäntöön
- Tuemme kuntien päätöksentekojen ja keskustelukulttuurin parantumista
- Tuemme kunnanjohtajia, luottamushenkilöitä ja johtavia viranhaltijoita osallistumisen johtamisessa
- Edistämme kuntien ja kaupunkien kansainvälistä verkottuneisuutta ja toimimme vaikutuskanavana Euroopan unioniin
- Edistämme kuntien roolien tunnistamista sekä valvomme kuntien etua ilmastonmuutoksen torjunnassa ja siihen sopeutumisessa

- Vaikutamme kannustimien sisällyttämiseen EU:n energialainsäädäntöön sekä kansalliseen energialainsäädäntöön.
- Osallistumme aktiivisesti varautumista ja kokonaisturvallisuuden uudistamista koskevien hankkeiden valmisteluun, valvomme kuntien etuja ja varmistamme, että kunnat huomioidaan keskeisinä kokonaisturvallisuuden toimijoina.
- Pidämme esillä kuntien näkökulmia **kyberturvallisuuteen** liittyvässä lainsäädännön uudistamisessa

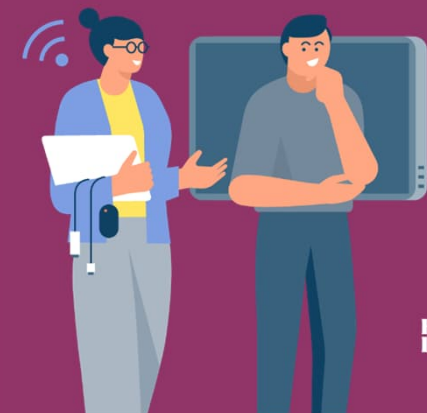

HYVINVOINNIN MAHDOLLISTAJAT

Strategiassa asetettu vaikuttavuustavoite 2023–2026

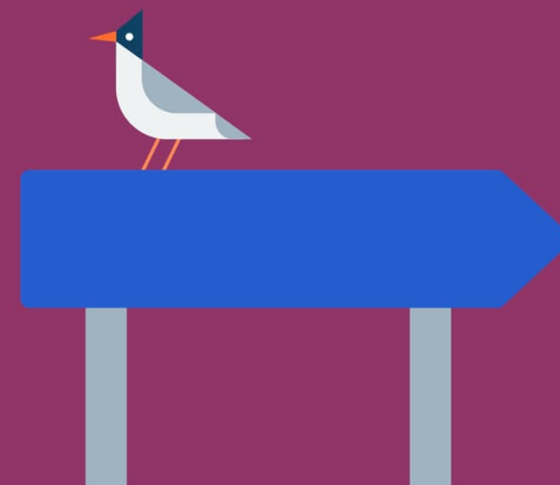
Kunnassa on tunnistettu ylisukupolvisen hyvinvoinnin osatekijät, ja yhteistyöllä ne toimivat yhteen asukkaiden parhaaksi. Sivistyspalvelut tukevat merkittävästi asukkaiden hyvinvointia ja elinikäistä oppimista.

Koulutusjärjestelmä on uudistettu vastaamaan toimintaympäristön muutoksia ja oppijoiden tarpeita. Koulutus on saavutettavaa.

HYVINVOINNIN
MAHDOLLISTAJAT

Toimenpiteemme 2024

Toimintaympäristön muutoksiin ja oppijoiden tarpeisiin uudistettu koulutusjärjestelmä

- Olemme aktiivinen kumppani peruskoulutuksen uudistamistyössä kuntaperusteisen koulutuksen järjestämisen jatkuvuuden turvaamiseksi
- Tuemme koulutuksen järjestäjiä uusien toimintamallien etsimisessä, Verkstoperuskoulu-projektin kautta
- Vahvistamme tietopohjaa perusopetuksen saatavuudesta ja saavutettavuudesta ja viestimme niistä kuntapäätäjille ja -johtajille. Käytämme tietoja koulutuksen järjestämisen kriteerien edunvalvonnassa.
- Tarjoudumme kumppaniksi perusopetuksen tulevaisuustyöhön

Sivistyspalvelut hyvinvoinnin ja osaamisen edistäjinä, tiedolla johdettu ylisukupolvinen hyvinvointityö ja arjen turvallisuus

- Tuemme aktiivisesti kuntien laaja-alaisen hyvinvointityön järjestäytymistä
- Vahvistamme kuntien laaja-alaisen hyvinvointiroolin tunnistamista kansallisesti ja kuntatasolla
- Vahvistamme tiedolla johdettua hyvinvointityötä
- Tuemme ja edistämme kuntien arjen turvallisuuden työn kehittämistä.
- Vahvistamme ymmärrystä perusturvaan kohdistuvien muutosten moninaisista pitkän aikavälin vaikutuksista arjen turvallisuuteen

HYVINVOINNIN
MAHDOLLISTAJAT

KUNTA
LIITTO

ELINVOIMAN VAHVISTAJAT

Strategiassa asetettu vaikuttavuustavoite 2023-2026

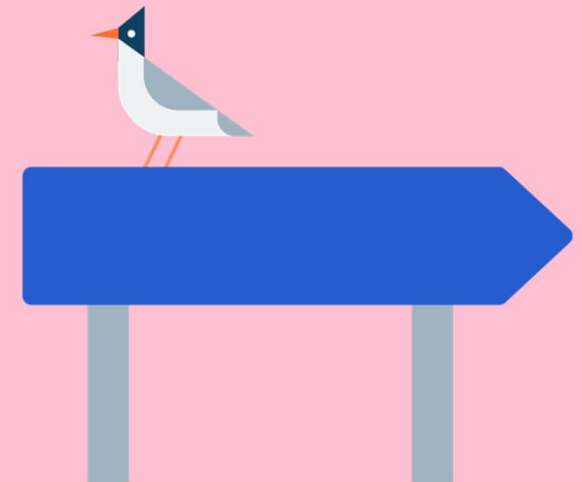
Kunnan uusi rooli työllisyydessä otetaan haltuun kokonaisvaltaisesti.

Osaaminen kohtaa tarpeen, ja osaavat tekijät viihtyvät kunnassa.

ELINVOIMAN
VAHVISTAJAT

Toimenpiteemme 2024

TE-palveluiden integrointi

- Tuemme tehtävien hallittua siirtoa sekä työvoimapalveluiden ekosysteemin rakentumista kuntiin TE2024-muutostukiprojektilla.

Osaavan työvoiman saatavuus

- Vahvistamme strategista yhteistyötä kunta-alan osaajapulan helpottamiseksi KT:n, Kevan ja Kuntarahoituksen sekä muiden toimijoiden kanssa
- Etsimme keinoja ulkomaisten osaajien maahanpääsyn helpottamiseksi ja kotoutumisen edistämiseksi
- Etsimme keinoja kuntien osaajapulan helpottamiseksi

Ammatillinen koulutus elinvoiman tukena

- Edistämme ammatillisen koulutuksen roolin tunnistamista keskeisenä osana työllisyyden ja osaamispääoman kasvattamista.
- Tuemme kuntia Ammatillisen koulutuksen strateginen kumppanuus ja omistajaohjaus -verkostoprojektilla yhteistyössä FCG:n kanssa

Kotouttaminen osana työvoimapolitiikkaa

- Tuomme kuntien elinvoimapolitiittiset näkökulmat kotouttamislainsäädännön uudistamiseen ja sen **toimeenpanon resursointiin.**

HYVÄN ELINYMPÄRISTÖN VARMISTAJAT

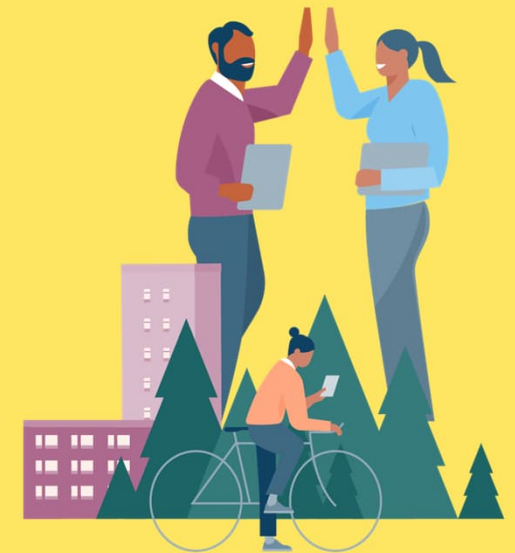
Strategiassa asetettu vaikuttavuustavoite 2023–2026

Kunnilla on onnistumisen mahdollisuudet hyvän ympäristön suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä arjen palveluiden järjestämisessä kuntalaisille ilmastonmuutosta hilliten, siihen varautuen ja digitalisaatiota hyödyntäen.

Kunnat tuottavat terveellistä, turvallista, viihtyisää ja luonnoltaan monimuotoista elinympäristöä joka tukee ja vahvistaa hyvinvointia, toimivia yhdyskuntia ja elinvoimaa. Tämä mahdollistuu alueidenkäytön suunnittelulla, maapolitiikan toimenpiteillä, yhdyskuntatekniikan palveluilla ja niitä ohjaavilla viranomaistoiminnoilla.

Kunnan kiinteistökanta on korjattu, uudistettu ja mitoitettu palvelutarpeen mukaan. Kunnassa on toimintavarma ja yhdyskuntarakennetta vastaava infrastruktuuri.

Liikennejärjestelmä on toimiva ja sen rahoitus riittävää. Tietoliikenneyhteydet ovat nopeat ja toimintavarmat.

HYVÄN
ELINYMPÄRISTÖN
VARMISTAJAT

Toimenpiteemme 2024

Kestävä yhdyskunta ja ympäristö

- Vaikutamme rakennettuun ympäristöön kohdistuvaan lainsäädäntötyöhön ja tuemme kuntia sen toimeenpanossa
- Vaikutamme rakennetun ympäristön tiedonhallinnan toteutuksiin ja tuemme kuntia uuden rakennetun ympäristön digilainsäädännön toimeenpanossa.
- Vaikutamme EU:n ja kansalliseen luonnon monimuotoisuuteen liittyviin lainsäädäntöuudistuksiin sekä kuntien luontotyön rahoituksen turvaamiseen
- Tuemme kuntia toimitilahallinnassa ja vaikuttamme siihen liittyviin lainsäädäntömuutoksiin
- Vaikutamme viranomaistehtävien hoitoon liittyvään lainsäädäntötyöhön sekä tuemme kuntia kuntien välisen yhteistyön hyödyntämisessä

Toimiva liikennejärjestelmä ja tekninen infrastruktuuri

- Vaikutamme EU:n ja kansalliseen tekniseen infrastruktuuriin liittyvään lainsäädäntötyöhön
- Valvomme kuntien etua liikenteeseen ja liikkumiseen liittyvissä säädöshankkeissa ja kehittämistyössä.
- Vaikutamme tietoliikenneinfraan **liittyvään** EU- ja kansalliseen lainsäädäntöön

HYVÄN
ELINYMPÄRISTÖN
VARMISTAJAT

Tekomme vaikuttavuutemme tukemiseksi 2024

Resurssit

- Kehitämme ennakoivan edunvalvonnan osaamista koulutuksin
- Kehitämme asiantuntijoidemme viestintäosaamista
- Selvitämme ja kokeilemme tekoälyn tuomia mahdollisuuksia Kuntaliiton työlle
- Huolehdimme liiton tasapainoisesta taloudesta

Prosessit

- Vahvistamme toimintaympäristön muutosten kuntavaikutusten arviointia
- Seuraamme ja tuemme strategian toimeenpanoa painopisteittäin vuosikellon mukaisesti
- Vahvistamme vaikuttavuuden arviointia ja johtamista pilotoimalla reaaliaikaista vaikuttavuusarviointia
- Vahvistamme edunvalvonnan kokonaisuuden hallintaa
- Vahvistamme ennakoivan EU-vaikuttamisen toimintamalliamme
- Kehitämme tieto- ja analytiikkakokonaisuutta ja sen osana kuntien tilannekuva-alustaa kumppanuudessa FCG:n kanssa
- Vahvistamme viestintää strategisesti keskeisissä teemoissa

Asiakkuudet

- Toteutamme strategisen asiakkuustutkimuksen
- Vahvistamme verkostotoiminnan kautta kuntien osallisuutta strategisessa edunvalvonnassa ja muussa toiminnassa
- Otamme käyttöön asiakkuuksien kvartaaliraportoinnin johtoryhmässä

The background is an abstract composition of colors and textures. It features a large, bright yellow area on the right side, which appears to be a brushstroke or a splash of paint. On the left side, there are diagonal bands of blue and red, also with a splattered or textured appearance. The overall effect is dynamic and artistic.

KUNTA LIITTO